

Christian N. Spangshus

Drøm dig hjem

Digte

Holstebro, 2020

Til min hustru
Maryla Twardowska-Spangshus

Indhold:

Altet

Drengedrømme

Let there be darkness

De efterladte

Den rejsende

Drøm dig hjem

Drømmen

En plet I skoven

Flowers flowering

Et ord

Snowball Earth

Guldsmeden

Mosemand

Nok

Nytår

På broen

Run

Overflødige ord

Verden er et andet sted

Aforismer

"Leve som var der en fremtid og et håb"

(Ivan Malinovski)

Altet

Af stjerner er du kommet
Til stjerne skal du blive
Tiden et hjernesvind
Der lukker sig om sig selv
Alt har betydning
Og intet
I går blev frøet sået
I dag blev mennesket herre
I morgen er alt forbi
Og i overmorgen begynder alting
Igen

Christian Spangshus, 2020

Drengedrømme

Beruset af duften
Fra harpiks af fyrretræ
Det solvarme græs og dertil
Fra sødmen af vilde brombær

En hemmelig sti blandt træers rækker
Førte til selvbevidsthed,
Førte til selvværd
Til voksenlivets styrke

Nu og da tordned'
Et tog forbi hegnet
Da brændte solen som aldrig siden
Og aftenens kølighed varslede søvn

Jernbanens spor var fremmede
De var der og jeg var her
Blandt træer og buske med brombær
I tidens lomme

Tiden brød op og
Træernes rækker og stien
Blev et lige spor
Med barrierer af sveller

De unge års fyrretræstog
På skinner af jern
Der hårdt og ubønhørligt
Ledte det mod fremtiden

Christian Spangshus 2020

Let there be darkness

Once upon a time
Not so long ago
Just a few thousand years
Star-1 said to Star-2:
I am tired
For ages I have lit my world
Almost forever I have nursed my planets
Be they of gasses, rock or ice
Be they dead or dying or still alive
With water, air, plants
And those funny creatures
Humans and animals
As they call themselves
But practically all the same

I have done everything
that a star is supposed to do.
We are said to have sprung from
Some very dark place
From nothing - so to speak
Now when I feel that my strength
Is weakening
My light not so bright as it used to be
Now when my energy is diminishing
My planets in danger of being either burned
Or frozen to death
Now I should retire with dignity
I have in my time seen
Millions of stars being born
And others fade away
But we must still wait for the ultimate
Fading away
To return to nothing - so to speak.

And Star-2 said to Star-1:
I feel the same
But I believe in another life
Where I would like to be a superstar
Maybe even a double star
With a hundred planets around me
With a lot of green ones

With a lot of small creatures
And several hundred moons
And asteroids in abundance
And we will all live together
Almost forever.

And another billion years went by
And another
Star-1 and Star-2 were long dead
And so were all their planets
And time went on and on
Until it stopped
And darkness came

Christian Spangshus, 2020

De efterladte. En drøm

Køerne brøler
Af sult og tørst
De spændte yvere smerter
Snart svigter benene
Grisene ligger afmægtige
Men skriger stadig
Hesten tumler i sin bås
Slider i rebet så træværket revner
Kæmper for frihed
I krybber ingen halm eller korn
end ikke støv
I de store øjne dødsens angst

Hvorfor gik du?
Hvornår vil du huske med skam
De smerter du var årsag til
Den pligt du svigtede
De fejl du begik?
Hvorfor blev du voksen?
Hvorfor var alt andet vigtigere?

Sådan vil det ske:
Pludselig åbnes et vindue
Pludselig nager din skyld

Pludselig husker du
Men når du husker
Er det allerede
For sent

Christian Spangshus 2020

Den rejsende

Ser
Men øjet blændes
Hører
Men overdøves
Går
Men kun på stedet
Flyver
Men vingen svigter
Rejser overalt
Og intetsteds
Men tanken som det sidste
Er min
Sindet som et univers
En gåde
Tænker og derfor
Er jeg til

Christian Spangshus 2020

Drøm dig hjem

Drøm dig hjem

Drøm dig tilbage til dengang

Hvor dagligdagen var daglig

Alt for fattelig men sikker

Hvor fremtiden var som et slør

Man selv kunne løfte

En ønskværdig tilstand

Ufattelig men sikker

Hvor fortiden ikke fandtes

Som glæde eller som byrde

Hvor nuet var alt hvad der var

Så sov blot ind og drøm dig hjem

Christian Spangshus, 2020

Drømmen

I den dybe skov gik jeg vild
Stien delte sig i to.
Til venstre åbent med lyse træer
Og stien af fødder slidt
Til højre begroet af græs.
Gennem mørke og tætte træer
Snoede stien sig ud og ind.
Jeg valgte den krogede
Den sværeste vej.
Men skoven lysnede
Stien blev lige som andetsteds
Og græsset forvandlede til sand.
Snart hørte jeg jamren der steg til skrig
Ulvens time var nær

Christian Spangshus 2020

En plet i skoven

Græsset dufter og grantræerne
Drengen ligger på ryggen i græsset
Med ansigtet mod trætoppe
Og en himmel så blå og fjern
At blikket fortaber sig
Den milde vind og solens varme
Er som et kærtegn
Ingen tanke, ingen hast, ingen frygt
I dette øjeblik gør han intet, han blot
LEVER
Som et træ der slår rod i jorden
Og strækker sine grene mod solen
Som blot ER
I et sådant øjeblik står tiden stille
Et sådant øjeblik
- Det ved han uden at vide det -
Kommer aldrig igen
Fortid og fremtid, ja et helt liv
Smelter sammen
Senere pligter, krav, længsel,
Alt hører til men intet er vigtigt
Ikke så vigtigt som
Friheden fra sig selv

Flowers flowering

Flowers flowering in vain
For yet they do not know
That there is nought to gain
All will be hid by snow

They flash their colours bright
At people passing by
Who marvel at this sight
With end of summer nigh

And autumn comes to all
With flowers withered and slain
Their colours all will fall
Into whiteness frost or rain.

Christian Spangshus 2020

Et ord

Et ord er et ord

Eller er det?

Et ord kan være som et kærtegn

Som den varme sommervind

Ord kan skabe tryghed, sikkerhed

Men også uro og forvirring

Ord kan være mættende, som brød

Eller skabe hunger

Ord kan føre dig videre

Eller standse din flugt

Ord kan ligne sandhed

Være løgne i forklædning

Ord kan glæde, trøste

Eller såre og skabe frygt

Ord kan frelse dig

Ord kan dræbe dig

Krigen erklæres i ord

Freden ligeledes

Ord burde leveres til brugerne

Med advarsler:

Anvendes med forsigtighed

Ekstrem risiko for bivirkninger

Et ord er (ikke altid blot) et ord

Christian Spangshus, 2021

Guldsmeden

Hlewagastir

Henover 1600 år lyser dit navn

Du er en gåde men også viden

Dit gyldne mesterstykke

Sprang fra sin trygge grav

For kun at forsvinde på ny

Vi kender dig ikke

Men vi kender dit værk

En gave til det Danmark

Du ikke kendte

Dit navn og dit ry

Hyldes af en ny tids danere

Og din æt iblandt os

Christian Spangshus 2020

Mosemand

Din læderbrune hud

Dine skægstubbe

Dine sammenknebne øjne og mund

Dine smukke fingre

Jeg har set dig før

Vi mødtes engang

Vi er frænder

Du bryder grænser

Du bringer bud

Du skaber bånd

Din historie er grum

Men sand

Din tid var min tid

Min bror

Du er ikke død

Forgæves

Christian Spangshus, 2020

Nok

Et vrøvlevers

Nok er et noksagt ord.

For mange er intet nok

For flere er nok uopnåeligt

Nok er nok for endnu flere

Sig selv nok er de fleste

Christian Spangshus 2020

Nytår

Et nyt år åbner sig

En indgangsport til det velkendte

I afmålte 12 måneders tvang

Slæber vi os gennem dagene

Verden er delt

Fred og krig, armod og rigdom

Nogle kvæles i mæthed

Andre er knap kommet til forretten

Jorden er rig men ikke længe endnu

Grådighed dræber kloden

Viden agtes men bruges for lidt

Profeten agtes ikke i sit fædreland – eller andre steder

De sagtmodige skulle arve jorden
Sandsynligvis er i stedet himlen deres
Mens de fattige i ånden arver kloden
Måske er det allerede sket

Er det nye år et løfte eller en trussel?
I hvert fald et skridt mere mod afgrunden
Foreløbig fester vi på de dødes grave
Men i den ellefte time trækker skyerne op.

Christian Spangshus 2020

på broen

bølger
af angst, af smerte og vrede
floder
af håb, af tro og tillid
vande
der drukner og befrier
ovenover: øjet
der betragter, vurderer og beregner
ingen smerte uden glæde
ingen vrede uden tilgivelse
intet mørke uden lys
bag de vilde vande
står solen op
over en stille sø

Christian Spangshus 2020

Run

You are not an ape

Not a human

Not yet erectus and certainly not sapiens

You are all of us

And you run

Your hindlegs are strong

But your forelegs are stronger

You rush forward on all fours

You are gaining speed

When threats emerge

Run

When danger is imminent

Run

If water is scarce

Run

Run for your life

And that of your children

Or just run because you can

Run and keep running

To the future

Christian Spangshus 2020

Snowball Earth

Vast horizons
Stretching till the end
Under a milky crowd of suns
From another time
Stretching without end
In the middle man
A multitude of cells
Wearing a suit
Awaiting his fate
As glowing ashes
Or a frozen nothingness
For a time without end

Christian Spangshus 2020

Overflødige ord

Til sidst til mange ord "farvel" vi nikke
Da gælder ej "vil" ej heller "vil ikke"
Da gælder ej "kan" ej heller "kan ikke"
På læberne kun ordet "skal" skal ligge.

Christian Spangshus 2020

Verden er et andet sted

Verden er ikke her
Hvor lyset er dæmpet
Og lyden knap hørlig
Gangen forsigtig
Og ansigtet skjult
Hvor sandheden er løgn
Og løgnen sandhed
Hvor fred er krig med andre midler
Hvor floden stemmes til en sø
Der flyder over i afgrundens kaos
Alt er en drøm
Uden opvågning
Virkeligheden er ikke her
Men et andet sted
Bag horisonten
Anes kort som i et syn
Et øjeblik
En anden verden
Hvor strømmen flyder roligt
Og hvor klarheden hersker
Men uden beherskede
Hvor det virkelige er åbenbart
Og hvor fred er fred

Hvor sandheden er sandhed

Og løgnen er løgn

Hvor kun døden frygtes

Og ikke livet

Verden er et andet sted

Christian Spangshus 2020

Aforismer

Måske er alt faktisk en drøm. Spørgsmålet er: hvem drømmer?

Hvordan kan man se ned i afgrunden, hvis man allerede befinder sig der?

Vi har alle så travlt med at leve, at livet i mellemtiden går forbi os

Lighed og broderskab opnår alle – efter døden. Med friheden er det straks vanskeligere

Kapitalisme betyder frihed – for kapitalen

De hovedløse har ingen bekymringer

Et liv i overhalingsbanen er én lang overspringshandling

Et garantibevis medfølger ikke, men risikoen er indbygget

Troløshed er en risiko ved al tiltro

Carpe diem – grib dagen. Har vi noget valg?

Evigheden varer som bekendt evigt. Men hvad er der bagefter?

Nogle mennesker må udskifte deres skabe ofte. Skeletterne fylder for meget.

Et smil siger mere end hundrede ord. Og det er betydeligt varmere end tusinde.

Bag selv det smukkeste ansigt skjuler der sig et almindeligt kranium

Sorg og glæde er modsætninger men også hinandens forudsætninger

En varm januar - dag føles varmere end en kold juli - dag

Et sandskorn i øjet smerter mere end en kanonkugle i hovedet

"Memento mori". – Tak for påmindelsen, kære romer, men døden er nok det sidste, jeg vil glemme.

Christian Spangshus, 2021